

Datum
2017-09-20

Mottagare
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Diarienummer
2017-14941-5

Er referens
Ju2017/05495/L6

Remissvar avseende En ny kamerabevakningslag (SOU 2017:55)

Möjligheterna till kamerabevakning är av stor betydelse för den brottsbekämpande verksamheten. Även om det är Polismyndigheten som utför den största delen av kamerabevakning för brottsbekämpande ändamål är det angeläget även för Säkerhetspolisen att den regleras ändamålsenligt. Kamerabevakning har stor betydelse för Säkerhetspolisens utförande av sitt uppdrag, bland annat genom vår samverkan med Polismyndigheten. Säkerhetspolisen ställer sig därför i allt väsentligt bakom de synpunkter som Polismyndigheten har lämnat. Säkerhetspolisen vill särskilt framhålla vikten av att behoven för brottsbekämpande ändamål tillmäts tillräcklig betydelse. Den angivna utgångspunkten att möjligheterna till kamerabevakning ska öka för brottsbekämpande ändamål framträder inte i önskvärd utsträckning i förslagen. Att svensk polis inte ges sämre möjligheter till kameraanvändning än polisen i andra europeiska länder är också av stor vikt.

Därutöver framför Säkerhetspolisen följande synpunkter.

Lagens inledande bestämmelser om syfte (10.1)

Säkerhetspolisen anser att det bör övervägas om den föreslagna 6 § också bör innehålla en hänvisning till den kommande lagen om personuppgiftsbehandling i Säkerhetspolisens brottsbekämpande verksamhet som rör nationell säkerhet, så att det tydligt framgår att den lagen är tillämplig i den mån inte särskilda bestämmelser finns i kamerabevakningslagen.

Ett tillståndskrav för kamerabevakning som avses i direktivet (11.3)

I delbetänkandet Brottsdatalag (SOU 2017:29) föreslås att 2016 års dataskyddsdirektiv i huvudsak ska genomföras genom en ny ramlag, brottsdatalagen. Lagen ska enligt förslaget inte tillämpas på Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter som rör nationell säkerhet eller om Polismyndigheten har övertagit en arbetsuppgift som rör nationell säkerhet från Säkerhetspolisen (förslag till 1 kap. 4 §). I betänkandet förtydligas att bl.a. Säkerhetspolisens uppgifter att förebygga, förhindra och

Datum
2017-09-20

Diarienummer
2017-14941-5

upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott mot rikets säkerhet och terrorbrott och att utreda och beivra sådana brott hör till nationell säkerhet (avsnitt 7.2.1, s. 175). Det anförs i betänkandet att när Säkerhetspolisen lämnar över en uppgift till Polismyndigheten enligt 15 § i förordningen (2014:1103) med instruktion för Säkerhetspolisen bör Polismyndigheten inte tillämpa brottsdatalagen i vidare mån än vad Säkerhetspolisen skulle ha gjort om uppgiften legat kvar där (s. 178). Vidare anförs att det som nu sagts även bör gälla för Försvarmakten i de fall där Säkerhetspolisen begär stöd enligt lagen (2006:343) om Försvarmaktens stöd till polisen vid terrorismbekämpning.

I nu aktuellt betänkande om en ny kamerabevakningslag anförs att direktivet gäller om Säkerhetspolisen bistår vid polisverksamhet som leds av Polismyndigheten, liksom om Försvarmakten ger stöd åt Polismyndigheten vid terrorismbekämpning (avsnitt 11.3, s. 243). Säkerhetspolisen erinrar om att den polisverksamhet som Säkerhetspolisen bistår Polismyndigheten med kan vara en sådan uppgift som överlämnats till Polismyndigheten enligt 15 § i Säkerhetspolisens instruktion och kan därmed avse nationell säkerhet. Det kan också vara i ett sådant fall som Försvarmakten ger stöd åt Polismyndigheten.

Särskilda undantag från tillståndskravet (11.8)

Avseende de befintliga undantag som finns från tillståndskravet avseende vissa skyddsobjekt föreslås inga ändringar utan undantagen föreslås gälla även enligt den nya lagen (föreslagen 10 § 2). Säkerhetspolisen tillstyrker det, men anser att undantaget bör utsträckas till att omfatta ett område i skyddsobjektets närhet och inte enbart området i dess omedelbara närhet. Det finns i vissa fall behov av kamerabevakning även av området i skyddsobjektets närhet i syfte att avvärja eller försvåra icke önskvärd aktivitet. Ett skyddsobjekts rättsverkningar sträcker sig längre än skyddsobjektets beslutade geografiska gränser. Det framgår t.ex. i skyddslagen (2010:305) genom ett antal begrepp, t.ex. ”invid ett skyddsobjekt” eller ”i dess närhet” (prop. 2009/10:87, s. 62). Således har en skyddsvakt inom skyddsobjektet och i dess närhet samma befogenhet som en polisman att under vissa angivna förutsättningar gripa en person eller ta föremål i beslag (13 §). Lagregleringen för kamerabevakningen av ett skyddsobjekt bör korrespondera med gränsen för skyddsvakternas befogenheter för att skydda objektet. Säkerhetspolisen kan förvisso se att andra integritetshänsyn kan göra sig gällande när det gäller kamerabevakning än när det gäller skyddsvakts befogenheter. Det förefaller dock ändå mest ändamålsenligt att lagregleringen för kamerabevakningen av ett skyddsobjekt är densamma oavsett om den gäller ett område i skyddsobjektets närhet eller i dess omedelbara närhet.

Ett upplysningskrav (12.1)

Säkerhetspolisen anser att det inte finns skäl för ett upplysningskrav som omfattar kontaktuppgifter till enskilda fysiska personer. Det måste anses

Datum
2017-09-20

Diarienummer
2017-14941-5

tillräckligt att dessa uppgifter görs tillgängliga genom upplysningar på exempelvis myndighetens webbplats.

Tillsynsmyndighetens befogenheter, sanktioner, rättsmedel och skadestånd (15.2)

Angående sanktionsavgifter vidhåller Säkerhetspolisen det som framförts i myndighetens remissvar för betänkandet Ny dataskyddslag (SOU 2017:39) att frågan om en sanktionsavgift bör kunna tas ut av en myndighet bör utredas ytterligare. Skälen härför motiveras i det remissvaret.

Detta yttrande har beslutats av biträdande säkerhetspolischefen Charlotte von Essen.